

MINISTERSTWO Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Warszawa, 2 lutego 2017 r.

Sekretarz Stanu
Stanisław Szwed

DRP.XI.073.7.2017.MK

TK	POWIATOWY URZĄD PRACY w LUBINIE	CAZ
AG	Wpł. 16. 02. 2017	URP
OK		
ES	L.dz. 20401P podpis Znak sprawy podpis	IRP

Według rozdzielnika

Stanisław Szwed

W związku z informacją, przekazaną Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przez Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), dotyczącą niepokojąco dużej liczby umów o dzieło jako podstawy zatrudnienia cudzoziemców na polskim rynku pracy, zwracam się do Państwa z prośbą o przeprowadzenie działań informacyjnych wśród pracodawców, mających na celu uświadomienie im istoty umowy o dzieło oraz skutków nieprawidłowego zawierania umów.

Z danych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wynika, iż 32% rejestrowanych w 2016 r. oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi dotyczyło umowy o dzieło. Wprawdzie w porównaniu do 2013 r., kiedy umów o dzieło było ponad 50%, sytuacja poprawiła się, odsetek umów o dzieło jest nadal wysoki.

Przedmiotem umowy o dzieło jest zobowiązanie do wykonania oznaczonego dzieła rozumianego jako osiągnięcie określonego, zindywidualizowanego rezultatu w postaci materialnej lub niematerialnej. Wykonanie dzieła najczęściej przybiera postać wytworzenia rzeczy, lecz może także polegać na dokonaniu zmian w rzeczy już istniejącej, jej naprawieniu, przerobieniu lub uzupełnieniu albo na rozbudowie rzeczy, połączeniu z innymi rzeczami, dodaniu części składowych lub przynależności¹. Przyjmuje się, że rezultat, o który umawiają się strony, powinien mieć byt samoistny, obiektywnie osiągalny i pewny. Nie powinno być uznane za dzieło coś, co nie odróżnia się w żaden sposób od innych występujących na danym rynku rezultatów pracy, gdyż wówczas zatraciłoby swój indywidualny charakter dzieła². Dzieło powinno być wyrazem kreatywności i umiejętności. W przypadku umowy o dzieło

¹ wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2013 r., sygn. akt II UK 39/13

istnieje możliwość poddania umówionego rezultatu sprawdzianowi na istnienie wad fizycznych³.

W przypadku umowy zlecenia, czy umów o świadczenie usług przedmiotem jest zobowiązanie do wykonywania określonych czynności. Dla umów zlecenia właściwe jest wykonywanie powtarzalnych, odtwórczych czynności, bądź wykonywanie tych czynności w sposób ciągły lub zespołowy⁴.

Porównując zatem umowę o dzieło z umową zlecenia na pierwszy plan wysuwa się zobowiązanie wykonawcy umowy o dzieło nie do samego działania, lecz do uzyskania określonego dzieła jako rezultatu tego działania⁵. Wykonywanie określonej czynności (szeregu powtarzających się czynności) bez względu na to, jaki rezultat czynność ta przyniesie, jest cechą charakterystyczną dla umów zlecenia⁶.

Dla zleceniobiorców obowiązkowe są ubezpieczenia: emerytalne i rentowe oraz wypadkowe. Ubezpieczenie chorobowe ma charakter dobrowolny. Przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy o dzieło nie ma obowiązku ubezpieczeń społecznych.

Należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, że charakter prawny umowy określa nie tylko sama nazwa umowy, ale przede wszystkim jej treść, a także warunki i okoliczności towarzyszące jej wykonywaniu. W przypadku gdy płatnik nie dokona zgłoszenia do ubezpieczeń osoby, z którą zawarł umowę nazwaną umową o dzieło, a w toku postępowania wyjaśniającego, bądź kontroli zostanie stwierdzone, że faktycznie zawarta została umowa zlecenia albo umowa o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, **terenowa jednostka organizacyjna ZUS jest uprawniona do stwierdzenia obowiązku ubezpieczeń społecznych.** ⁷ ZUS otrzymuje informacje i dokumenty z kontroli Straży Granicznej i Państwowej Inspekcji Pracy.

Więcej informacji dostępnych jest na stronie internetowej ZUS <http://www.zus.pl> pod linkiem: „Umowy zlecenia i umowy o dzieło w ubezpieczeniach społecznych”.

Z poważaniem
Stanisław Simek

² wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 3 listopada 1999 r., sygn. akt IV CKN 152/00, z dnia 27 sierpnia 2013 r., sygn. akt II UK 26/13, z dnia 14 listopada 2013 r., sygn. akt II UK 115/13, z dnia 4 czerwca 2014 r., sygn. akt II UK 543/13 oraz z dnia 10 lipca 2014 r., sygn. akt II UK 454/13

³ wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2013 r., sygn. akt I CSK 403/12, Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 26 stycznia 2006 r., sygn. akt III AUa 1700/05

⁴ wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 19 marca 2008 r., sygn. akt I ACa 83/08, Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 6 listopada 2012 r. sygn. akt III AUa 227/12, Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 2012 r., sygn. akt. II UK 70/12

⁵ wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 4 lutego 2014 r., sygn. akt. III AUa 596/13

⁶ wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013 r., sygn. akt II UK 402/12

⁷ art. 68 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.